

Data aktualizacji karty – 01-03-2007

**KARTA CHARAKTERYSTYKI
PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO****1. IDENTYFIKACJA PREPARATU
IDENTYFIKACJA PRODUCENTA**Nazwa produktu – **ROZCIĘCZALNIK EKSTRAKCYJNY**

Kod produktu : 1263

Zastosowanie : do farb i lakierów ftalowych ; odtłuszczenia

Producent : PPUH "WAMA" SP. J
84-300 LĘBORK
UL. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 17
TEL 059-8633-380
FAX: 059-8622-286

ZAKŁAD PRODUKCYJNY : TAWĘCINO
TEL: 059-8611-907

TELEFON ALARMOWY : 0-59 863 33 80

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Nazwa chemiczna	Numer CAS	Numer EWG	Numer indeksowy	Stężenie %	klasyfikacja
Benzyna ekstrakcyjna	93763-33-8	297-852-0	649-343-00-3	80-90	F,R11,Xn,R65,R67,Xi,R38,N, R50/53
Octan butylu	123-86-4	204-658-1	607-025-00-1	2 – 5	R10,R66, R67
aceton	67-64-1	200-662-2	606-001-00-8	3-5	F, R11, Xi, R36, R66,R67
ksylen	1330-20-7	215-535-7	601-022-00-9	2-5	R10,Xn, R20/R21,Xi, R38
Izo-butanol	78-83-1	201-148-0	603-108-00-1	2 -5	Xi, R10, R41, R67,R37/38

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ**Klasyfikacja preparatu :** F, R11,Xi, R38,R41,Xn,R20,R66, R67,N**ZAGROŻENIE POŻAROWE**

Łatwo palna ciecz. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem . Pary są cięższe od powietrza , gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon od otwartego płomienia , iskry, gorącej powierzchni.

ZAGROŻENIE TOKSYKOLOGICZNE

Preparat szkodliwy w przypadku narażenia inhalacyjnego , działania na skórę oraz spożycia. Działa drażniąco na oczy, skórę i drogi oddechowe oraz depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy.

ZAGROŻENIE EKOTOKSYKOLOGICZNE

Preparat szkodliwy dla organizmów wodnych. Praktycznie nie rozpuszcza się w wodzie. Stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych.

4. PIERWSZA POMOC

Zatrucie ogólne : poszkodowanego przytomnego wyprowadzić , nieprzytomnego wynieść z miejsca narażenia , zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła. Zapewnić pomoc lekarską.

Zatrucie inhalacyjne: Przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej; nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej , oczyścić jamę ustną z ciał obcych i wydzielin. W przypadku zaburzeń w oddychaniu podawać tlen ;

w przypadku braku oddychania stosować sztuczne oddychanie za pomocą aparatu typu AMBU.

Zatrucie doustne : natychmiast po połknięciu prowokować wymioty. Później nie prowokować wymiotów. Nie podawać do picia mleka, tłuszczów, alkoholu.

Skażenie oka : Skażone oczy płukać , przy odwiniętych powiekach , ciągłym strumieniem wody przez 10-15 minut.

Skażenie skóry : Zdjąć zanieczyszczoną odzież , skażoną skórę zmyć dużą ilością bieżącej wody.

Objawy zatrucia ostrego: Podrażnienie błon śluzowych oczu, gardła oraz skóry , bóle i zawroty głowy , a następnie zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi , senność , utrata przytomności , zaburzenia oddychania , śpiączka ; mogą wystąpić zaburzenia rytmu i przewodnictwa mięśnia sercowego, migotanie komór , śmierć. W następstwie ostrego zatrucia preparatem może dojść do uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego i przemijającego uszkodzenia narządów mięsnych .

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Szczególne zagrożenia : Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować.

Środki gaśnicze : Dwutlenek węgla , piany, proszki gaśnicze , woda – prądy rozproszone.

Zalecenia ogólne: Zaalarmować o pożarze ; z obszaru zagrożenia usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji gaśniczej , w razie potrzeby zarządzić ewakuację ; wezwać ekipy ratownicze – Straż Pożarną i Policję Państwową ; stosować odzież i sprzęt ochronny.

Zalecenia szczegółowe : Mały pożar gasić gaśnicą śniegową lub proszkową ; duży pożar gasić pianą lub rozproszonymi prądami wody.

UWAGA: nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą , o ile to możliwe usunąć z obszaru zagrożenia. Sprzęt ochronny strażaków : Aparaty izolujące drogi oddechowe.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne : Zawiadomić otoczenie o awarii ; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii ; w razie potrzeby wezwać ekipy ratownicze.

Środki ochrony osobistej : Unikać kontaktu z uwalniającą się cieczą ; stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne z tkanin powlekanych , okulary ochronne w szczelnej obudowie.

Zalecenia szczegółowe: Usunąć źródła zapłonu(ugasić otwarty ogień , ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących) ; zabezpieczyć zbiorniki przed nagraniem ; pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody ; o ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy , uszczelnić , uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym) ; miejsce gromadzenia się cieczy obwałować ; zebrane duże ilości cieczy odpompować ; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym , zebrać , skierować do zniszczenia .

Zabezpieczenie środowiska : Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze. Metody utylizacji : Kontrolowane spalanie.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEJGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie : Zapobieganie zatruciom : Podczas stosowania nie jeść , nie pić , unikać kontaktu z cieczą , unikać wdychania par i aerozoli , przestrzegać zasad higieny osobistej , stosować odzież i sprzęt ochronny , pracować w wentylowanym pomieszczeniu. Zapobieganie pożarom/wybuchom : Wyeliminować źródła zapłonu – nie wykonywać prac z otwartym ogniem , nie palić , nie używać narzędzi iskrzących i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację ; chronić zbiorniki przed nagraniem , instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Magazynowanie : W oryginalnych , właściwie oznakowanych , zamkniętych opakowaniach w magazynie cieczy palnych , wyposażonych w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagraniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia , używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących . Zasady magazynowania – zgodnie z PN-89/C-81400.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Rozwiązania techniczne : Hermetyzacja procesu . Wentylacja i instalacja elektryczna w wykonaniu przeciwwybuchowym. Najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy

<i>Nazwa chemiczna</i>	<i>NDS (mg/m³)</i>	<i>NDSch(mg/m³)</i>
Octan butylu	200	950
Benzyna ekstrakcyjna	500	1500
Ksylen	100	200
aceton	600	1500
Izo-butanol	100	200

Metody oznaczania w powietrzu w środowisku pracy : PN-89/Z-04023.02

OCHRONY OSOBISTE

Drogi oddechowe : maska przeciwgazowa z pochłaniaczem par organicznych

Ręce : rękawice ochronne z tkanin powlekanych

Oczy: okulary ochronne w szczelnej obudowie

Skóra i ciało : Ubranie ochronne powlekane

Inne informacja : Przestrzegać ogólnych zasad higieny , nie jeść , nie pić podczas pracy , każdorazowo po pracy umyć ręce , nie pozostawać w zanieczyszczonej odzieży , natychmiast usuwać rozlewiska.

9. WŁAŚCIWOSCI FIZYKOCHEMICZNE

Stan skupienia : ciecz
 Barwa : bezbarwna
 Zapach : charakterystyczny dla benzyny ekstrakcyjnej
 Temperatura wrzenia: 60°C - 110°C
 Temperatura zapłonu: pow. 8C
 Granice wybuchowości:--
 Gęstość w 20°C : 0,7 – 0,71g/cm³
 Rozpuszczalność-
 w wodzie : nie rozpuszcza się
 w innych rozpuszczalnikach: rozpuszcza się w rozpuszczalnikach organicznych
 Gęstość par względem pow. - powyżej 3
 Ph : -----

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki , których należy unikać : wysoka temperatura
 Substancje , których należy unikać : substancje utleniające
 Niebezpieczne produkty spalania : tlenki węgla

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE**Octan butylu :**

LD₅₀ doustnie szczur – 14000 mg/kg
 LD₅₀ przez skórę królik > 5000 mg/kg
 LD₅₀ inhalacyjnie szczur – 9660 mg/m³/4h
 TCL₀ inhalacyjnie człowiek – 966 mg/m³

Ksylen :

Próg wyczuwalności zapachu : 0,9 - 9 mg/m³
 Ostra toksyczność doustnie : 4300 mg/kg (szczur)
 Ostra toksyczność wdychanie : 22100 mg/m³/2h (szczur)

Aceton :

Ostra toksyczność doustnie LD₅₀ – 7400 mg/kg
 Ostra toksyczność skóra LD₅₀ – 20000 mg/kg
 Ostra toksyczność wdychanie LC₅₀ – 50100 mg/m³
 Podrażnienie oczu – drażni
 Podrażnienie skóry – drażni

Izo-butanol

LD₅₀ doustnie dla szczura – 2460 mg/kg
 LD₅₀ przez skórę dla królika – 3400 mg/kg
 LC₅₀ inhalacyjnie dla szczura – 24600 mg/m³/4h

Benzyna ekstrakcyjna :

Toksyczność ostra LD₅₀ >5000mg/kg (szczur)
 Toksyczność ostra przez skórę LD₅₀ >3160 mg/kg (królik)

Działanie : drażniące, depresyjne na ośrodkowy układ nerwowy
 Drogi wchłaniania: drogi oddechowe , skóra, przewód pokarmowy
 Objawy zatrucia : podrażnienie skóry , błon śluzowych oczu i dróg oddechowych , ból i zawroty głowy , zmęczenie , osłabienie, zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi, senność , nudności, wymioty , utrata przytomności , zaburzenia oddychania, śpiączka, utrata przytomności. Bezpośredni kontakt z cieczą lub długotrwałe narażenie na działanie par powoduje ból , zaczerwienienie skóry, stany zapalne. Skażenie oczu cieczą powoduje zaczerwienienie spojówek, ból, łzawienie.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Dopuszczalne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego
 Dopuszczalne zanieczyszczenie śródlądowych wód powierzchniowych : nie ustalone
 Dawki i stężenia toksyczne dla organizmów wodnych

Octan butylu

Toksyczność ostra dla :

- ryb : *Pimephales promelas* - (LCo/96h) - 18 mg/l
- Lepomis macrochirus* - (LCo/96h) + 100 mg/l
- skorupiaków : *Daphnia magna* (LCo) + 39 mg/l ; (LC₅₀) - 205 mg/l ; (LC₁₀₀) - 625 mg/l

Stężenie toksyczne dla :

- bakterii : *Pseudomonas putida* - 15 mg/l
- glonów : *Scenedesmus quadricauda* - 21 mg/l

Benzyna

Stężenie toksyczne dla:

- skorupiaki *Crangon crangon* EC₅₀/96h >4,3 mg/l

Ksylen:

Toksyczność dla ryb : LC50 = 3,77 mg/l 96h (*Salmo Gairdneri*)

Toksyczność dla alg : LC50 = 10 - 100 mg/l 96h

Toksyczność dla dafnii : EC50 = 7,4 mg/l 48h (*Daphnia magna*)

Toksyczność dla bakterii : EC50 > 100 mg/l

Izo-butanol

Toksyczność ostra dla :

- ryb - *Leuciscus idus melanotus* (LC₅₀/48h) - 1520 mg/l
- *Carassius auratus* (LC₅₀/24h) - 2600 mg/l
- skorupiaków - *Daphnia magna* (EC₅₀/48h) - 558 mg/l

Stężenie toksyczne dla :

- bakterii - *Pseudomonas putida* - 280 mg/l
- glonów - *Scenedesmus quadricauda* - 350 mg/l
- pierwotniaków - *Entosiphon sulcatum* - 296 mg/l

Aceton

Stężenie toksyczne dla :

- ryb - *Salmo trutta* - 2 g/l
- bakterii - *Pseudomonas putida* - 1,7 g/l
- glonów - *Scenedesmus quadricauda* - 7,5 g/l
- *Microcystis aeruginosa* - 0,53 g/l
- pierwotniaków - *Entosiphon sulcatum* - 0,028 g/l
- planktonu - *Vorticella campanulla* - 1,0 g/l
- *Paramecium caudatum* - 7,0 g/l

Toksyczność ostra dla :

- ryb - *Leuciscus idus melanotus* (LC₅₀/48h) - 7,5 g/l
- *Gambusia affinis* - 15,5 g/l
- skorupiaków - *Daphnia magna* (EC₅₀/28h) - 10g/l

Stężenie powodujące zmianę smaku ryb 0,0005 mg/l

Stężenie zmieniające zapach wody 0,06-0,2 mg/l

Stężenie powodujące zakłócenia beztlenowych procesów fermentacji osadów ściekowych - powyżej 400 mg/l

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Produkt : nie wylewać do kanalizacji. Odpadowy produkt niszczyć przez kontrolowane spalanie

Usuwanie opakowań : Zgodnie z rozporządzeniem o usuwaniu odpadów.

Opakowania wielokrotnego użytku , po odkażeniu , mogą być dalej stosowane.

Postępować zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.nr 62 z 2001 r. poz. 628 z póź. Zm.)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.Nr 112, poz. 1206)

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Klasyfikacja materiału

transport lądowy RID/ADR : klasa 3 , punkt 5b

transport morski : klasa 3.2 IMDG Kod 3268

Numer rozpoznawczy materiału ONZ (UN) : 1263 (farby , w tym : farby, kleje, lakiery, emalie, bejce, szelaki, pokosty , środki do nadawania połysku , wypełniacze ciekłe, lakiery podkładowe)

Numer rozpoznawczy zagrożenia : 33

Grupa pakowania : II

Nalepka ostrzegawcza : nr 3

LQ7

Zrestrukturyzowana umowa ADR obowiązująca od 01-01-2005 r.

Umowa Europejska dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych – Wydawnictwo ONZ ECE /TRANS/ 175 wraz z poprawkami zawartymi w dokumentach ECE /TRANS/ 175, CORR 1 i 2

14. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Produkt: Rozcieńczalnik ekstrakcyjny

Zawiera : benzyna ekstrakcyjna , octan butylu, izo-butanol, aceton, toluen

Symbole ostrzegawcze : F- produkt wysoce łatwo palny

Xn – produkt szkodliwy

N – produkt niebezpieczny dla środowiska

R11 – produkt wysoce łatwo palny

R20 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe

S2 – chronić przed dziećmi

S16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu

S25 – unikać zanieczyszczenia oczu

S29 – nie wprowadzać do kanalizacji

S33 – zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym

S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę

Obowiązujące przepisy:

- ustawa z dnia 11-01-2001 r. O substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.Nr 11 poz. 84 z 2001 r. Ze zm.)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02-09-2003 r.w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.Nr 171 poz. 1666 ze zm.Dz U. Nr 243, poz. 2440 z 2004 r.)
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. nr 179, poz.1485)
  - Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26-09-1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z póź. zm. – tekst jednolity Dz. U.Nr 169/2003 r. Poz. 1650)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28-09-2005 w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.Nr 201 poz. 1674)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12-01-2005 w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje nowe (Dz.U.Nr 16 poz. 138)
  - Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 05-07-2004 r. W sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających produktów (Dz.U.Nr 168 poz. 1762 z 2004 r.)
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27-09-2001 r. W sprawie katalogu odpadów (Dz.U.Nr 112 poz.1206)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02-09-2003 r. W sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173 poz. 1679 ze zm. Dz.U. Nr 260 poz. 2596)
  - Rozporządzenie Ministra zdrowia z dnia 03-07-2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 140 poz. 1171 z późn. Zm)
-

16. INNE INFORMACJE

Symbole zagrożenia:

- R10 – produkt łatwo palny
- R11 – produkt wysoce łatwo
- R20 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe
- R36 – działa drażniąco na oczy
- R37/38 – działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
- R38 – działa drażniąco na skórę
- R41 – ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
- R50/53 – działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany
W środowisku wodnym
- R65 – działa szkodliwie, może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
- R66 – powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry
- R67 – pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Symbole bezpiecznego postępowania:

- S2 – chronić przed dziećmi
- S7/9 – przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w miejscu dobrze wentylowanym
- S9 – przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym
- S13 – nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt
- S16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu
- S23 – nie wdychać par
- S24 – unikać zanieczyszczenia skóry
- S25 – unikać zanieczyszczenia oczu
- S26 – zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza
- S29 – nie wprowadzać do kanalizacji
- S33 – zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym
- S37/39 – nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy
- S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę
- S60 – produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny
- S61 – unikać zrzutów do środowiska, postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki
- S62 – w razie połknięcia nie wywoływać wymiotów; niezwłocznie zasięgnąć porady

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktów postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producentów i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji chemicznych.
